

**NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**  
**DİSİPLİNLERARASI AFET YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**  
**TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**GENEL BİLGİLER**

**1. Kuruluş ve Genel Tanım**

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı'nın 25/02/2021 tarihli yazısı ile, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde disiplinlerarası lisansüstü eğitim vermek üzere Disiplinlerarası Afet Yönetimi Anabilim Dalı kurulmuş ve Tezli Yüksek Lisans Programı açılması uygun görülmüştür.

Disiplinlerarası Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı, 2021–2022 eğitim-öğretim yılından itibaren öğrenci kabul etmektedir.

Anabilim Dalı; afet risklerinin azaltılması, afetlere hazırlık, müdahale, iyileştirme ve yeniden yapılanma süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla ele alan; temel bilimler, mühendislik, sağlık bilimleri ve sosyal bilimleri aynı çatı altında buluşturan disiplinlerarası bir lisansüstü eğitim anlayışıyla yapılandırılmıştır.

**2. Programın Amacı ve Hedefleri**

Disiplinlerarası Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programının temel amacı; öğrencilere afet yönetimi alanında ileri düzey kuramsal bilgi, uygulama becerisi ve bilimsel araştırma yetkinliği kazandırmaktır.

Bu kapsamda programın hedefleri aşağıda özetlenmiştir:

- Afet yönetimi alanında bilimsel bilgi üretebilen ve bu bilgiyi uygulamaya aktarabilen uzmanlar yetiştirmek.
- Disiplinlerarası etkileşimi esas alarak, afetlere ilişkin sorunları çok boyutlu ve bütüncül biçimde analiz edebilme yetkinliği kazandırmak.
- Öğrencilerin bağımsız araştırma yapabilme, eleştirel düşünme ve bilimsel yöntem kullanma becerilerini geliştirmek.
- Akademik kariyer hedefleyen öğrenciler için doktora düzeyinde çalışmalara geçiş için gerekli altyapıyı sağlamak.
- Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında görev alabilecek nitelikli insan kaynağı yetiştirmek.

Program, afet yönetimi alanında liderlik yapabilecek, etik değerlere duyarlı, sorumluluk alabilen ve hayat boyu öğrenme bilincine sahip uzmanlar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Programın eğitim hedefleri; afet yönetiminin tüm döngüsünü (risk azaltma–hazırlık–müdahale–iyileştirme) kapsayacak biçimde, bilimsel yöntem, veri temelli karar verme, kurumlar arası koordinasyon ve toplumsal dirençlilik bileşenlerini birlikte geliştirmeyi esas almaktadır.

### 3. Programın Kapsamı ve Eğitim Yaklaşımı

Disiplinlerarası Afet Yönetimi Yüksek Lisans Programı; doğal ve teknolojik afetlerin nedenleri, etkileri ve yönetim süreçlerini disiplinlerarası bir bakış açısıyla ele alan, mühendislik bilimleri, tıp bilimleri ve sosyal bilimleri kapsayan geniş bir akademik kapsama sahiptir.

Program kapsamında afet yönetiminin; risk analizi ve risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme aşamaları kuramsal ve uygulamalı boyutlarıyla incelenmektedir.

- Doğal ve teknolojik afet süreçleri
- Afet risk analizi ve risk yönetimi
- Afetlerde sağlık hizmetleri, lojistik ve kriz yönetimi
- Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), bilişim teknolojileri ve yapay zekâ uygulamaları
- Afetlerin toplumsal, etik ve yönetsel boyutları

Programda benimsenen eğitim yaklaşımı; öğrenci merkezli, araştırma temelli ve uygulamaya dönük bir yapıya sahiptir. Ders planı, ulusal ve uluslararası düzeyde afet yönetimi alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler dikkate alınarak sürekli güncellenmektedir.

### 4. Akademik Kadro ve Disiplinlerarası Yapı

Disiplinlerarası Afet Yönetimi Anabilim Dalı, farklı fakülte ve disiplinlerden öğretim üyelerinin katkılarıyla oluşturulmuş güçlü bir akademik kadroya sahiptir.

Programda görev alan öğretim üyeleri; jeoloji, jeofizik, inşaat mühendisliği, harita mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlama, tıp - sağlık bilimleri, kimya, sosyoloji, coğrafya, lojistik ve işletme gibi farklı alanlarda uzmanlaşmış akademisyenlerden oluşmaktadır.

Bu disiplin çeşitliliği, afet yönetiminin çok boyutlu yapısının eğitim-öğretim süreçlerine yansıtılmasını sağlamakta; öğrencilerin afetleri teknik, sosyal, sağlık ve yönetsel boyutlarıyla birlikte değerlendirebilme becerisi kazanmasına katkı sunmaktadır.

Akademik kadro, afet yönetimi alanında ulusal ve uluslararası projelerde, bilimsel yayınlarda ve uygulamaya dönük çalışmalarda aktif olarak yer almakta; programın araştırma kapasitesini ve toplumsal katkı potansiyelini güçlendirmektedir.

### 5. Ders Planı ve Program Yapısı

Disiplinlerarası Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı, zorunlu ve seçmeli derslerden oluşan esnek bir ders yapısına sahiptir.

Dersler, güz ve bahar yarıyıllarında açılmakta olup; afet yönetimi alanındaki güncel gelişmeler ve toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda seçmeli ders havuzu düzenli olarak güncellenmektedir.

Programda yer alan dersler; afetlerin fiziksel süreçleri, risk analizi, afetlerde sağlık ve lojistik yönetimi, kriz yönetimi, etik, bilişim teknolojileri, jeolojik afetler, CBS ve yapay zekâ uygulamaları gibi geniş bir konu yelpazesini kapsamaktadır.

Bu yapı sayesinde öğrenciler, kendi akademik ve mesleki hedefleri doğrultusunda ders seçimlerini yapabilmekte; farklı disiplinlerden bilgi ve beceriler kazanarak uzmanlaşabilmektedir.

## 6. Verilen Derece ve Program Düzeyi

Programı başarıyla tamamlayan öğrencilere “Disiplinlerarası Afet Yönetimi Yüksek Lisans Derecesi” verilir. Program, Bologna Süreci kapsamında ikinci düzey (Second Cycle) lisansüstü programdır ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) 7. düzey yeterliliklerini karşılamaktadır.

## 7. Kabul Şartları ve Değerlendirme

Tezli yüksek lisans programına, üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren herhangi bir bölümünden mezun olan adaylar başvurabilir.

### 7.1. Başvuru Şartları

- Adayların sayısal puan türünden ALES’ten en az **55** puan (veya Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen eşdeğer sınavlardan eşdeğer puanı) almış olmaları gerekir.
- Doktora mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz; bu adayların ALES puanı **70** olarak kabul edilir.

### 7.2. Değerlendirme ve Yerleştirme Esasları

1. **Mülakat/yetenek sınavına çağrılacak adayların belirlenmesi:** ALES puanının %60’ı ile lisans mezuniyet notunun (100’lük sistem) %40’ı dikkate alınarak sıralama yapılır ve ilân edilen kontenjanın **dört (4) katı** kadar aday mülakata çağrılır.
2. **Giriş başarı puanının hesaplanması:** Giriş başarı puanı; ALES puanının %50’si, lisans mezuniyet not ortalamasının %30’u ve mülakat/yetenek sınavı puanının %20’si alınarak hesaplanır.
3. **Başarılı sayılma şartı:** Adayların başarılı sayılabilmeleri için giriş başarı puanlarının 100 üzerinden en az **65** olması gerekir.
4. **Mülakat/yetenek sınavı barajı:** Mülakat/yetenek sınavından 100 üzerinden en az **50** puan alma şartı aranır. Bu barajın altında kalan adaylar ile mülakata girmeyen adaylar başarısız sayılır.
5. **Asıl ve yedek adayların belirlenmesi ve ilanı:** Enstitü Yönetim Kurulu, adayları giriş başarı puanlarına göre sıralayarak ilân edilen kontenjan kadar asıl ve kontenjanın iki katı kadar yedek adayı belirler. Sonuçlar Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir ve ilan edilir.

### 7.3. Diğer Kabul Türleri

Yatay geçiş, özel öğrenci ve uluslararası (yabancı uyruklu) öğrenci kabulüne ilişkin süreçler; ilgili mevzuat ile Enstitü ve Senato kararları çerçevesinde yürütülür.

#### 7.4. Notlar

- ALES puanı, sınav sonucunun açıklandığı tarihten itibaren **beş (5) yıl** süreyle geçerlidir.
- Mezuniyet not ortalaması dörtlük (4,00) not sisteminde olan adayların notlarının yüzlük (100) sistem karşılıkları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen dönüşüm tablosu esas alınarak hesaplanır.
- Uluslararası (yabancı uyruklu) öğrencilerin başvuru, kabul ve öğrenim hareketliliğine ilişkin ayrıntılı bilgi aşağıda belirtilen birimler aracılığıyla sağlanmaktadır.

#### 7.5. Uluslararasılaşma ve Erasmus İletişim Bilgileri

##### *ABD Erasmus Koordinatörü*

Prof. Dr. **Sefa ERTÜRK**  
Tel: +90 (388) 225 42 23  
E-posta: sefa@ohu.edu.tr

##### *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Ofisi*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Kampüs, Bor Yolu, Niğde, TÜRKİYE  
Tel: +90 (388) 225 21 48  
Faks: +90 (388) 225 23 85  
E-posta: erasmus@ohu.edu.tr  
Web: <https://www.ohu.edu.tr/uluslararasi>

#### 8. Program Profili ve Mezunların Mesleki İmkanları

Programdan mezun olan öğrenciler; afet risklerinin azaltılması, afetlere hazırlık, kriz/koordinasyon yönetimi ve afet sonrası iyileştirme süreçlerinde uzmanlık düzeyinde bilgi ve beceri kazanır. Mezunlar; AFAD ve ilgili kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör (iş sağlığı–güvenliği, sigorta, lojistik, inşaat/altyapı, danışmanlık) ve Ar-Ge birimlerinde görev alabilir.

Örneklerle mezunların mesleki profilleri:

- Afet risk azaltma ve planlama uzmanı (kamu/yerel yönetim): risk analizleri, eylem planları, sakınım planlaması ve hazırlık eğitimleri.
- Kriz yönetimi ve lojistik koordinatörü (kamu/özel sektör/STK): kaynak planlama, tedarik zinciri, acil haberleşme ve saha koordinasyonu.
- Sağlık afet yönetimi uygulayıcısı (sağlık kurumları): salgın yönetimi, triyaj ve afet tıbbi uygulamaları, toplum sağlığı planlaması.
- CBS ve veri analitiği odaklı afet analisti: mekânsal veri yönetimi, tehlike/zarar haritalama, karar destek sistemleri ve yapay zekâ uygulamaları.
- Akademik araştırmacı aday: afet yönetimi kuramı, yöntem ve uygulamalarında lisansüstü araştırma ve doktora çalışmaları.

## 9. Eğitim-Öğretim Yöntemleri

Programda kullanılan başlıca eğitim-öğretim yöntemleri:

- Ders ve sınıf içi etkileşimli etkinlikler
- Arazi ve alan çalışmaları
- Laboratuvar ve uygulama çalışmaları
- Proje, rapor hazırlama ve sunumlar
- Seminerler
- Web tabanlı öğrenme
- Ödev temelli öğrenme
- Okuma ve literatür tartışmaları

Tez çalışması, danışman rehberliğinde araştırma tasarımı, veri toplama/analiz ve bilimsel yazım süreçlerini kapsar.

## 10. Ölçme-Değerlendirme

Lisansüstü derslerin sınavları 100 puan üzerinden değerlendirilir ve her ders için her yarıyılta en az bir ara sınav yapılır. Bir dersin başarı notu; ara sınav not ortalamasının %40'ı ile genel/bütünleme sınav notunun %60'ının toplamıdır. Öğrencinin ilgili dersten başarılı sayılması için bu notun tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında en az 75 puan olması gerekir. Seminer, tez çalışması, özel konular ve uzmanlık alan dersi gibi dersler başarılı/başarısız olarak değerlendirilir.

İstenildiğinde başarı durumu belgesi, aşağıdaki eşdeğerlik çizelgesine göre harfli veya dörtlü katsayı sistemiyle düzenlenebilir:

| Not Aralığı | Harf Notu | Katsayı |
|-------------|-----------|---------|
| 90–100      | AA        | 4,00    |
| 85–89       | BA        | 3,50    |
| 80–84       | BB        | 3,00    |
| 75–79       | CB        | 2,50    |
| 70–74       | CC        | 2,00    |
| 65–69       | DC        | 1,50    |
| 60–64       | DD        | 1,00    |
| 50–59       | FD        | 0,50    |
| 0–49        | FF        | 0,00    |

## 11. Önceki Öğrenmenin Tanınması

Önceki öğrenmenin tanınması; öğrencinin daha önce aldığı dersler ve kazandığı yeterliliklerin, ilgili mevzuat ve Enstitü kararları çerçevesinde değerlendirilerek uygun görülen derslerden muafiyet sağlanması sürecidir.

Muafiyet ve intibak işlemleri, başvuru üzerine ilgili anabilim dalı/Enstitü değerlendirmesi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır.

## **12. Mezuniyet Şartları**

Programdan mezun olabilmek için öğrencilerin 120 AKTS'yi tamamlaması, en az 2,50/4,00 genel not ortalamasına sahip olması ve yüksek lisans tezini başarıyla savunması gerekmektedir.

## **13. Öğretim Türü ve İletişim**

Program, tam zamanlı ve yüz yüze öğretim şeklinde yürütülmektedir.

### **İletişim:**

- Anabilim Dalı Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SÖNMEZ
- E-posta: mustafasonmez@ohu.edu.tr

Erasmus ve uluslararası değişim programları ile ilgili işlemler Fen Bilimleri Enstitüsü ve Uluslararası İlişkiler Ofisi tarafından yürütülmektedir.